

گزارش

۱۷

ویژه

آنالیز محیط داخلی و خارجی
دولت قطر با استفاده از ماتریس SWOT
۱۳۹۷/۰۴/۳۰

موسسه آینده پژوهی جهان اسلام

www.iwfs.com

بسمه تعالی

موسسه آینده پژوهی جهان اسلام

گزارش ویژه شماره ۱۷

آنالیز محیط داخلی و خارجی دولت قطر با استفاده از ماتریس SWOT

روح اله سوری

مقدمه

تحلیل SWOT در اصل ابزاری برای شناسایی شرایط محیطی و ضعفها و تواناییهای درونی یک سازمان می باشد. در یک تحلیل SWOT چهار پارامتر مختلف شامل قوت (Strength)، ضعف (Weakness)، تهدید (Threat) و فرصت (Opportunity) مورد بررسی قرار می گیرد. نقاط قوت و ضعف به محیط درونی، تهدید و فرصت ها نیز به محیط بیرونی سازمان ارتباط داده می شوند. هدف تحلیل SWOT شناسایی پارامترهای گفته شده و نهایتاً دستیابی سازمانها به مزیت رقابتی از طریق ایجاد هماهنگی بین نقاط قوت و فرصت های بیرونی خود می باشد. علی رغم اختصاص داشتن تحلیل SWOT به فضای کسب و کار و مدیریت، می توان این ابزار را در مورد دولت ها نیز به کار گرفت و در واقع دولت ها را نیز همچون یک سازمان در نظر گرفت که دارای نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید می باشند که در این صورت تعریف پارامترهای چهارگانه به شکل زیر خواهد بود :

قوت (Strength) : داشته ها و توانایی های داخلی یک دولت (امکانات داخلی).

ضعف (Weakness) : مشخصه ها و ویژگی های منفی محیط داخلی یک دولت (موانع داخلی).

فرصت (Opportunity) : امکانات و توانایی های محیط خارجی (مقدورات بین المللی).

تهدید (Threat) : مشخصه ها و ویژگی های منفی محیط خارجی دولت (محذورات بین المللی).

در پژوهش حاضر سعی شده است تا با کمک روش گفته شده ضمن شناسایی مهمترین نقاط قوت، ضعف داخلی، فرصت‌ها و تهدیدات خارجی دولت قطر، به تحلیل استراتژی‌های چهارگانه این کشور مطابق با ماتریس SWOT پرداخته شود.

❖ بررسی محیط داخلی و خارجی قطر:

وسعت و جمعیت کم کشور قطر، اولین ویژگی بارزی است که در مطالعه این کشور می‌توان به آن اشاره کرد. همین ویژگی باعث شده است که بتوان دولت قطر را جز کشورهای ذره‌ای در نظر گرفت. بر اساس آخرین آمار منتشر شده در سال ۲۰۱۷، جمعیت این کشور حدود ۲/۶ میلیون نفر می‌باشد که بخش اعظم این جمعیت یعنی ۲/۳ میلیون نفر آن را اتباع خارجی تشکیل می‌دهد که عمدتاً به خاطر کار در این کشور ساکن هستند. از جمله موضوعات قابل توجه در محیط خارجی قطر می‌توان به انتقادات نهادهای حقوق بشری به دلیل وضعیت کارگران مهاجر در این کشور اشاره کرد.

وجود جمعیت زیاد مهاجر و عمدتاً کارگر باعث کم شدن قابل توجهی از جمعیت زنان نسبت به مردان در این کشور شده است. زنان فقط یک چهارم جمعیت این کشور را تشکیل می‌دهند. نکته قابل توجه در ارتباط با مشخصات جمعیتی قطر مسلمان بودن ۹۹/۵ درصد از جمعیت این کشور می‌باشد که اکثریت این جمعیت را نیز اهل سنت تشکیل می‌دهند.

از نظر اقتصادی قطر به شدت وابسته به درآمدهای حاصل از فروش منابع هیدروکربنی می‌باشد. این کشور سومین کشور دارای ذخایر عظیم گازی پس از روسیه و ایران است که طبق برآوردها میزان ذخایر گازی این کشور برای ۲۰۰ سال آینده تخمین زده شده است. براساس گزارش British petroleum Statistics، حجم ذخایر گازی قطر در سال ۲۰۱۶م برابر با ۸۶۶/۲ تریلیون فوت مکعب بوده است، که این مقدار ۱۳/۲ درصد کل ذخایر گازی جهان را شامل می‌گردد. همچنین قطر در سال ۲۰۱۱م بزرگترین تولیدکننده GTL بوده است. حجم بسیار عظیم منابع گازی در کنار

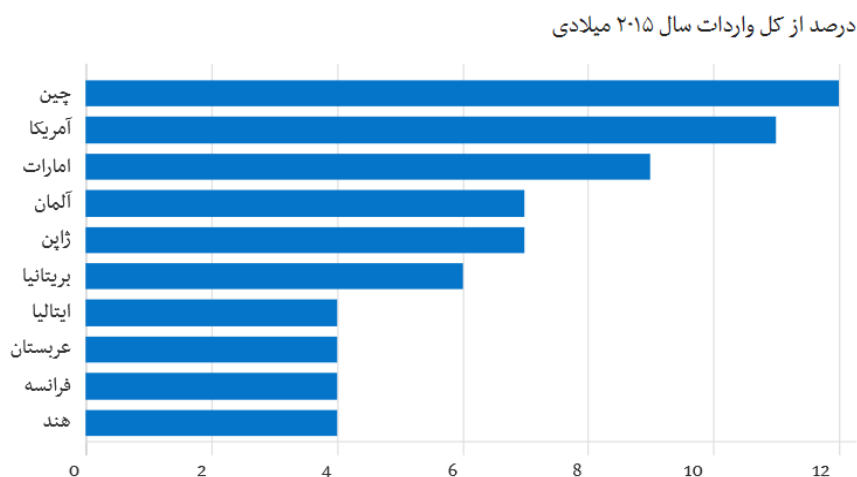
جمعیت بسیار کم باعث شده است که این کشور دارای بالاترین میزان درآمد سرانه در میان کشورهای جهان باشد.

یکی دیگر از منابع درآمدزایی قطر سود حاصل از سرمایه‌گذاری‌های این کشور در فرصت‌های خارجی می‌باشد. سازمان سرمایه‌گذاری قطر (صندوق ملی) در سال ۲۰۰۵م با هدف مدیریت مازاد درآمدهای حاصل از فروش نفت و گاز طبیعی، و سرمایه‌گذاری در بازارهای بین‌المللی تاسیس گردید. بر اساس گزارش Realcapital Analystics، قطر در سال ۲۰۱۲م نخستین سرمایه‌گذار در بخش مسکن و مستغلات بوده است. گزارش آژانس بین‌المللی بلومبرگ ارزش سهام متعلق به صندوق ملی قطر در بورس‌های جهانی را بیش از ۹۰ میلیارد دلار برآورد کرده است. صندوق ملی قطر ۱۲ میلیارد دلار در فولکس واگن، ۴/۱ میلیارد دلار در شرکت زیمنس آلمان، ۲/۸ میلیارد دلار در بانک بارکلیز، ۵/۵ میلیارد دلار در شرکت نفتی روس نفت، ۲/۱ میلیارد دلار در شرکت ساختمانی فنس فرانسه و ۲/۲ میلیارد دلار در شرکت شل سرمایه‌گذاری کرده است.

از لحاظ موقعیت جغرافیایی نحوه قرارگیری این کشور در حاشیه جنوبی خلیج فارس به گونه‌ای است که این کشور تنها با عربستان سعودی دارای یک مرز زمینی کوتاه به طول ۶۰ کیلومتر می‌باشد و بقیه مرزهای این کشور با همسایگان خود را مرزهای آبی تشکیل می‌دهد. وضعیت جغرافیایی، آب و هوایی نامناسب قطر به شکلی است که قطر برای تأمین اکثر نیازهای داخلی خود نیازمند واردات کالا از دیگر کشورها است.

نکته مهمی که در مورد واردات کالا توسط دولت قطر می‌توان مطرح کرد، واردات کالاهای مورد نیاز از کشورهای متنوع می‌باشد که باعث می‌گردد قطر وابستگی خیلی شدیدی به یک کشور خاص برای تأمین کالاهای خود نداشته باشد. بر اساس اطلاعات منتشر شده در سال ۲۰۱۵م توسط بانک جهانی، ده شریک اول تجاری این کشور که در رأس آنها چین و آمریکا قرار دارد، حدود ۷۰

درصد از کالاهای مورد نیاز این کشور را تأمین می کنند (نمودار شماره یک). حدود یک سوم مواد غذایی وارداتی قطر در سال ۲۰۱۵م، یعنی حدود ۸۶۴ میلیون دلار از عربستان سعودی و سپس امارات متحده عربی وارد شده است.

نمودار شماره یک^۱: سهم ده کشورهای مختلف در تأمین کالاهای وارداتی قطر به درصد

این کشور در میان کشورهایی با وسعت و جمعیت بسیار بزرگتر قرار گرفته است. قطر دارای اختلافات مرزی با برخی همسایگان خود همچون عربستان سعودی و امارات متحده عربی می باشد که حتی در برهه هایی نیز به تنش و تصرف بخش هایی از قطر توسط عربستان سعودی منجر شده است.

در عرصه سیاست خارجی حمایت قطر از اخوان المسلمین منجر به بروز اختلافاتی در روابط قطر با کشورهای عرب منطقه شده است، به طوری که در پی این اختلافات در سال ۲۰۱۴م کشورهای عربستان، امارات متحده عربی و بحرین سفیران خود را از قطر فراخواندند. این اختلافات نهایتاً در سال ۲۰۱۷م به اوج خود رسید و قطر توسط عربستان سعودی، امارات متحده عربی، بحرین و مصر مورد تحریم و محاصره قرار گرفت.

^۱ قابل دسترسی در سایت: www.bbc.com/persian/iran-features-40238850

شاید مهمترین ویژگی سیاست خارجی قطر را بتوان اتخاذ سیاست خارجی فعال و مستقل از کشورهای عرب منطقه به رهبری عربستان سعودی عنوان کرد. قطر با ایفای نقش میانجی‌گرانه در بسیاری از اختلافات بین‌المللی و منطقه‌ای از جمله دارفور سودان، جنگ دولت یمن با حوثی‌ها، جنگ لبنان و جنگ ۲۲ روزه غزه سعی دارد تا چهره‌ای متفاوت و خاص از خود در منطقه به نمایش بگذارد. دولت قطر در بحران لیبی ضمن حمایت از مداخله نظامی غرب، چهارصد میلیون دلار در این رابطه هزینه نمود. همچنین قطر به دنبال جنگ اسرائیل و لبنان در سال ۲۰۰۶م سبب سر باز خود را به منظور حفظ صلح در لبنان و کمک به نیروهای سازمان ملل در این کشور مستقر کرد. قطر در سال ۲۰۰۸م میزبان احزاب لبنانی به منظور تشکیل دولت لبنان بود که نهایتاً به توافق بر سر ریاست جمهوری «میشل عون» انجامید. نمونه دیگر از سیاست میانجی‌گرانه دولت قطر را می‌توان امضای پیمان صلح میان شورشیان حوثی و دولت یمن در سال‌های ۲۰۰۸م و ۲۰۱۰ عنوان نمود.

مطابق با ماده ۷ قانون اساسی، سیاست خارجی دولت قطر بر اساس تقویت صلح و امنیت بین‌المللی با استفاده از تشویق حل مسالمت‌آمیز اختلافات بین‌المللی و عدم دخالت در امور داخلی کشورها و همکاری با کشورهای صلح دوست می‌باشد. ویژگی مهم دیگر سیاست خارجی قطر اتخاذ رویه‌هایی است که در مواردی متضاد با یکدیگر به نظر می‌رسند. به عنوان نمونه داشتن مناسبات مستحکم با ایالات متحده آمریکا و همزمان میزبانی از طالبان، داشتن روابط خوب با ایران، حزب الله و در عین حال حمایت جدی از مخالفان بشار اسد، حمایت از حماس و همزمان استقرار دفتر حافظ منافع اسرائیل در دوحه از جمله سیاست‌هایی می‌باشد که باعث می‌گردد بتوان از اتخاذ یک نوع رویکرد خارجی خاص و متمایز توسط دولت قطر در قبال موضوعات مهم منطقه‌ای و بین‌المللی اشاره کرد.

در عرصه فرهنگی نیز حضور برخی موزه‌های مهم بین‌المللی و مشارکت با دانشگاه‌های معتبر جهانی و مهمتر از همه راه‌اندازی شبکه خبری الجزیره به دو زبان عربی و انگلیسی از جمله سیاست‌هایی است که دولت قطر در راستای به کارگیری قدرت نرم برای معرفی چهره‌ای متمایز از خود در میان کشورهای منطقه مورد استفاده قرار داده است. هزینه ۶۰ میلیون دلاری برای پیراهن بارسلونا و میزبانی از مسابقات ورزشی معتبر همچون مسابقات فرمول یک، تنیس، گلف و جام جهانی ۲۰۲۲م از جمله اقداماتی هستند که این کشور کوچک برای ورود به عرصه‌های جهانی انتخاب نموده است.

در حوزه قدرت نظامی دولت قطر نسبت به همسایگان خود (بویژه ایران و عربستان) در رده‌های پایین‌تری قرار دارد. بر اساس اطلاعات و آمار منتشر شده در سال ۲۰۱۶م این کشور در میان ۱۲۶ کشور بررسی شده، رتبه ۹۳ را به خود اختصاص داده است که فاصله آن با عربستان در رتبه ۲۴ کاملاً قابل توجه می‌باشد.

جدول مقایسه توان نظامی قطر با عربستان، کویت و بحرین^۲

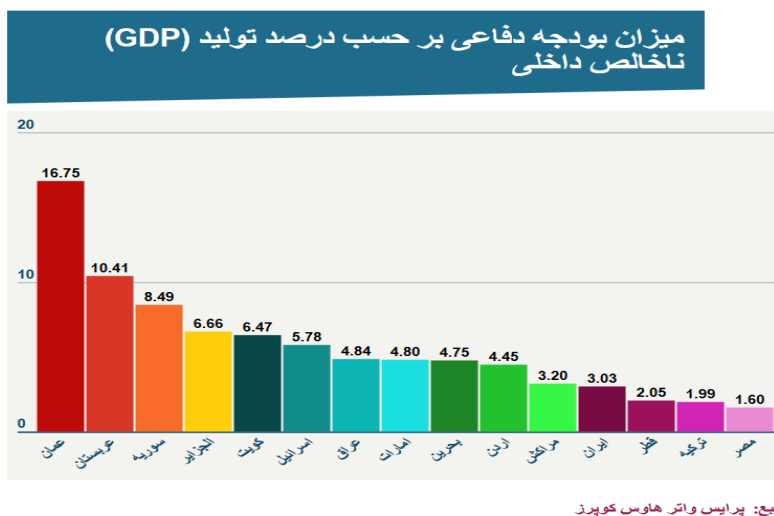
جدول در صفحه‌ی بعدی:

^۲. جدول مقایسه توان نظامی قطر با عربستان، کویت و بحرین، قابل دسترسی در سایت: www.gunsmonitor.com/8464

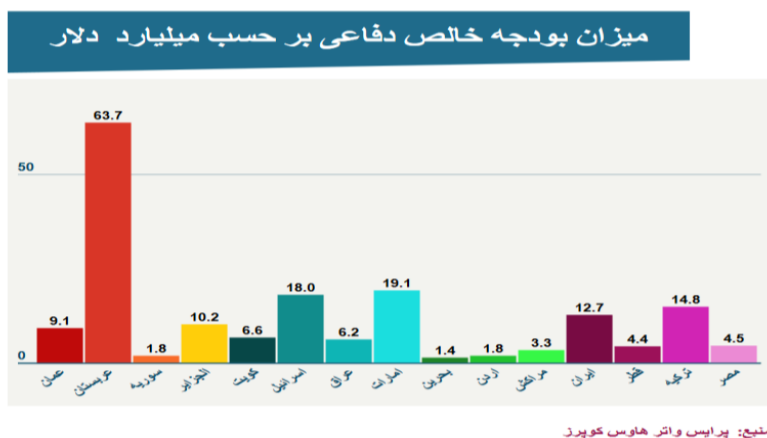
بحرین (رتبه ۹۱)	کویت (رتبه ۷۸)	قطر (رتبه ۹۳)	عربستان (رتبه ۲۴)	
۱۳۶۴۶۱۳	۲۷۸۸۵۳۴	۲۱۹۴۸۱۷	۲۷۷۵۲۳۱۶	جمعیت کل
۸۰۰۰۰۰	۱۶۲۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰	۱۵۳۰۰۰۰۰	نیروی انسانی موجود برای تعلیم و شرکت در جنگ
۶۸۰۰۰۰	۱۳۶۵۰۰۰	۴۶۵۰۰۰	۱۴۰۰۰۰۰۰	نیروی انسانی مناسب برای خدمت
۱۸۰	۳۶۸	۹۲	۱۲۱۰	شمار تانک‌ها
۲۷۷	۸۶۱	۴۶۴	۵۴۷۲	تعداد خودروهای زره پوش جنگی
۱۳	۹۸	۲۴	۵۲۴	تعداد توپ‌های خودکشی
۲۶	۰	۱۲	۴۳۲	توپخانه متحرک
۹	۲۷	۲۱	۳۲۲	سیستم پرتاب موشک
۲۲	۱۶	۰	۲۲	بالگرد جنگنده
۱۰۴	۱۰۶	۸۶	۷۲۲	کل پرنده‌های جنگی
۲۵	۲۷	۹	۲۵۴	جنگنده‌ها
۲۵	۲۷	۱۵	۲۴۵	هواگردهای ثابت بال جنگی
۲۸	۳۱	۵۳	۲۲۱	هواپیماهای حمل و نقل
۶۲	۴۲	۴۵	۲۰۴	بالگرد
۳۹	۳۸	۸۰	۵۵	توان نیروی دریایی
۰	۰	۰	۰	ناو هواپیما بر
۱	۰	۰	۷	ناو محافظ
۰	۰	۰	۰	ناوشکن
۰	۰	۰	۴	ناوچه سبک

بر اساس گزارش «پرایس واتر هاوس کوپرز» در میان ۱۵ کشور خاورمیانه و شمال آفریقا، قطر از لحاظ بودجه نظامی نسبت به تولید ناخالص ملی، رتبه سیزدهم را به خود اختصاص داده است. این در حالی است که عربستان با اختصاص ۱۰/۴۱ درصد از تولید ناخالص ملی خود برای

هزینه‌های نظامی، بعد از عمان در رتبه دوم قرار دارد (نمودار شماره دو). عربستان سعودی از لحاظ بودجه خالصی که صرف هزینه‌های نظامی می‌کند، با صرف ۶۴ میلیارد دلار در جایگاه نخست، امارات و اسرائیل در رتبه‌های دوم و سوم، قطر در رده یازدهم قرار گرفته است. (نمودار شماره سه).

نمودار شماره دو^۳: میزان بودجه نظامی بر حسب تولید ناخالص ملی (GDP)

نمودار شماره سه^۴: میزان بودجه خالص نظامی بر حسب میلیارد دلار

^۳ قابل دسترسی در سایت: <http://fa.euronews.com/2017/11/23/middle-east-defense-budget>

^۴ قابل دسترسی در سایت: <http://fa.euronews.com/2017/11/23/middle-east-defense-budget>

وجود چنین شرایطی در حوزه نظامی منجر به برقراری روابط نظامی میان قطر با ایالات متحده آمریکا شده است. این کشور میزبان بزرگترین پایگاه نظامی ایالات متحده آمریکا در خاورمیانه با ۱۰ هزار نیروی نظامی می‌باشد.

❖ نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدات دولت قطر:

	قوت (Strenght)	ضعف (Weakness)
محیط داخلی	۱) وجود منابع عظیم هیدروکربنی	۱. جمعیت کم
	۲) شاخص توسعه انسانی بالا	۲. وسعت کم
	۳) درآمدزایی بالا ناشی از فروش گاز	۳. وجود جمعیت قابل توجه کارگران مهاجر
	۴) درآمد سرانه بالا	۴. وضعیت آب و هوایی نامناسب برای کشاورزی
	۵) یکدستی مذهبی و قومی	۵. قدرت نظامی ضعیف
	۶) محدود بودن جمع تصمیم گیرنده	۶. وابستگی اقتصاد به فروش گاز (اقتصاد تک محصولی)
	۷) تاسیس صندوق سرمایه‌گذاری	۷. نبود دموکراسی
	۸) تنوع در تأمین‌کنندگان کالاهای مورد نیاز	۸. محدودیت آزادی
	۹) قدرت نرم شامل: رسانه، مناسبات فرهنگی و ورزشی، خطوط هواییمایی مدرن	۹. وضعیت نامناسب کارگران مهاجر

فرصت (Opportunity)

تهدید (Threat)

<p>محیط خارجی</p>	<p>(۱) حمایت ایالات متحده آمریکا از قطر و داشتن روابط نظامی _ سیاسی خوب با این کشور</p> <p>(۲) سیاست خارجی فعال</p> <p>(۳) اتخاذ رویه میانجی گرانه در اختلافات</p> <p>(۴) سرمایه گذاری در پروژه ها و شرکت های بزرگ خارجی</p> <p>(۵) فرصت پیش روی قطر برای تامین گاز اروپا با توجه به سیاست متنوع- سازی تامین کنندگان گاز از سوی اروپا و مشکلات سیاسی کشورهای اروپایی با روسیه</p> <p>(۶) اهمیت زیست محیطی گاز مایع نسبت به دیگر سوخت های فسیلی</p> <p>(۷) توافقنامه همکاری نظامی _ امنیتی با ناتو</p>	<p>۱. منحصر بودن مرز زمینی قطر به عربستان سعودی</p> <p>۲. وابستگی به تامین نیازهای داخلی از طریق واردات</p> <p>۳. وجود اختلافات مرزی با برخی همسایگان</p> <p>۴. وابستگی به ورود بخش مهمی از مواد غذایی از خارج (بویژه از طریق عربستان)</p> <p>۵. برتری قدرت نظامی همسایگان</p> <p>۶. اختلافات سیاسی با عربستان سعودی</p> <p>۷. تلاش برای اتخاذ سیاست خارجی مستقل از عربستان در سطح منطقه و بین الملل</p> <p>۸. انتقاد نهادهای حقوق بشری</p> <p>محصور بودن میان قدرت های بزرگ (همسایگان بزرگتر از خود از حیث جمعیت، وسعت و توان نظامی - سیاسی)</p>
-------------------	---	--

ماتریس استراتژی های چهارگانه:

فرصت (Opportunity)	تهدید (Threat)
--------------------	----------------

استراتژی ST	استراتژی SO	قوت (Strenght)
استراتژی WT	استراتژی WO	ضعف (Weakness)

استراتژی SO : ترکیبی از نقاط قوت داخلی و فرصت‌های خارجی در خدمت اهداف و برنامه‌ها، هم-افزایی نقاط قوت داخلی و فرصت‌های بیرونی (استراتژی تهاجمی).

استراتژی ST : بهره‌گیری از حداکثر نقاط قوت برای مقابله با تهدیدهای خارجی.

استراتژی WO : غلبه بر ضعف‌های داخلی با کمک فرصت‌های خارجی.

استراتژی WT : ایجاد مانع بر سر راه تهدیدهای خارجی به دلیل ضعف‌های داخلی، کاستن از تهدیدها و نقاط ضعف داخلی (استراتژی تدافعی).

❖ تحلیل استراتژی‌های قطر بر اساس ماتریس SWOT

استراتژی SO (تهاجمی):

- استفاده از درآمدهای ناشی از صادرات و فروش منابع گازی جهت پیگیری سیاست خارجی فعال و کسب نفوذ سیاسی و فرهنگی در روابط خود با دیگر کشورها.
- به کارگیری قدرت نرم در جهت معرفی چهره‌ای تأثیرگذار از خود، ارتقا جایگاه و ارائه نقش‌های بزرگتر به نسبت مقدمات داخلی.
- افزایش سهم خود در تأمین گاز اروپا با توجه به اهمیت زیست محیطی گاز در مقایسه با دیگر سوخت‌ها و همچنین رویکرد اروپا برای کاهش وابستگی به واردات گاز از روسیه به دلیل داشتن مشکلات سیاسی با این کشور.

استراتژی ST:

- با توجه به وابستگی فراوان این کشور به واردات کالاهای ضروری و اساسی، استفاده از منابع درآمدی خود در توسعه صنایع داخلی و تأمین بخش‌هایی از نیاز وارداتی کشور.
- بهبود وضعیت زندگی و کار مهاجرین ساکن در این کشور از طریق تأمین تسهیلات مورد نیاز یک زندگی خوب در جهت کاهش انتقادات حقوق بشری، با توجه به اینکه وجود منابع درآمدی بالا نسبت به جمعیت کم این امکان را به خوبی در اختیار دولت قرار خواهد داد.
- استفاده از قدرت نرم در جهت تحت تأثیر قرار دادن اختلافات خود با عربستان سعودی.
- افزایش بودجه نظامی.

استراتژی WO:

- کسب حمایت ایالات متحده آمریکا و برقراری روابط نظامی با این کشور به منظور غلبه بر ضعف‌های نظامی و تأمین امنیت و بقای خود.
- برقراری روابط با ناتو (سازمان پیمان آتلانتیک شمالی) در راستای پوشش ضعف‌های نظامی.
- سرمایه‌گذاری در شرکت‌ها و پروژه‌های خارجی جهت متنوع‌سازی منابع درآمدی و سودآوری از منابع حاصل از فروش گاز.
- اتخاذ سیاست خارجی فعال و میانجی‌گری در اختلافات میان کشورها به منظور افزایش نقش و جایگاه خود و غلبه بر ضعف‌های برآمده از یک کشور ذره‌ای بودن.

استراتژی WT:

- انجام اصلاحات داخلی در زمینه آزادی‌های سیاسی و اجتماعی.
- کاهش اختلافات خود با عربستان سعودی.
- کاهش وابستگی به ورود مواد غذایی از طریق عربستان سعودی.

نتیجه‌گیری

کشور قطر با امکانات و توانایی‌های محدود داخلی از جمله جمعیت و نیروی انسانی بسیار کم، وضعیت آب و هوایی نامناسب (بیابانی بودن بخش اعظم کشور)، قدرت نظامی ضعیف‌تر از همسایگان خود همچون عربستان سعودی و جمهوری اسلامی ایران به دلیل برخورداری از منابع عظیم گازی و درآمد بسیار بالای ناشی از فروش آن توانسته بالاترین درآمد سرانه را در میان کشورهای جهان به خود اختصاص دهد. این کشور در محیط خارجی خود با تهدیداتی مواجه

می‌باشد که از جمله مهمترین آنها می‌توان به اختلافات سیاسی با عربستان سعودی، وابستگی به تأمین کالاهای اساسی از طریق واردات و قرارگیری در میان قدرت‌های بزرگ منطقه اشاره داشت.

قرارگیری این نقاط ضعف و تهدید در کنار نقاط قوت و فرصت‌هایی که در محیط خارجی پیش روی قطر قرار دارد، این کشور را به منظور پوشش نقاط ضعف خود و کاستن از تهدیدات به سمت اتخاذ استراتژی‌هایی متمایل نموده است که با کمک گرفتن از توانایی‌های داخلی خود شامل درآمد بسیار بالای ناشی از فروش گاز و قدرت نرم به سمت ایجاد فرصت‌های لازم در محیط خارجی جهت تأمین امنیت و بقای خود در درجه نخست و ارتقا نقش و جایگاه خود در نظام بین‌الملل در درجه بعد سوق داده است. از همین رو دولت قطر تلاش دارد تا با جلب حمایت ایالات متحده آمریکا نسبت به خود، امضای توافقنامه با ناتو و میزبانی از بزرگترین پایگاه نظامی ایالات متحده در منطقه ضمن پوشش ضعف‌های نظامی موفق به تأمین امنیت و بقای خود شود. همچنین دولت قطر با واقف بودن به جایگاه کشورهای ذره‌ای در نظام بین‌الملل به منظور دستیابی به اهدافی همچون ارتقا جایگاه خود، تنوع بخشی به منابع درآمدی و ایجاد پیوستگی بیشتر در روابط با کشورهای اروپایی، به کارگیری منابع درآمدی خود در سه حوزه ایفای نقش فعال در تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی، سرمایه‌گذاری در شرکت‌ها و پروژه‌های معتبر خارجی و مناسبات فرهنگی و ورزشی با دیگر کشورها را در اولویت قرار داده است.